

Başparmağımıza
tesekkür mü?

Dünya neyin üzerindedir?

EFSA
KİTAP

VEHİ VAKKASOĞLU

Para ve mutluluk

RUHUMUZ DA GIDAYA
MUHTAÇ

TESADÜYEN
RASTGELMEK Mİ?

ÖĞRETMENİN

TABİAT YARATICI OLABİLİR Mİ?

Sebepler yaratıcı
olabilir mi?

Yazıyı kim yazdı?

NOT

İLAÇLAR NASIL
YAPILIYOR?

Değişmeyen Moda

DEFTERİ

Elmayı, sebepler mi
yaratıyor?

①

Bencilikten nasıl
kurtulabiliriz?

ENG
T
EMEL

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ / 7

I. BÖLÜM

ÖLÜM OLMASAYDI / 9

ŞEYTAH NİÇİN YARATILMIŞ? / 12

ASLI'LAR ASLINA DÖNECEKTİR / 24

KADIKÖY VAPURUKU KAÇIRAN ADAM / 27

MEDENİYET VE BAŞPARMAK / 34

EN İYİSİ OLMAK / 38

ÖNCE İMAN / 45

CEKNET'İN UİZESİ / 63

İNKÂRCILARIN ÜÇ İDDİASI / 71

SEBEPLER YARATICI OLABİLİR Mİ? / 74

KENDİLİĞİNDEKİ OLUŞ VEYA TESADÜF / 82

TABIAT (DOĞA) YARATICI OLABİLİR Mİ? / 112

II. BÖLÜM

BİRKAÇ SÖZ / 119

DİNSİZ İNSAN OLAMAZ / 121

HER ŞEYİ ALLAH YARATTI, YA ALLAH'I? / 126

MÜBAREK GÜN VE GECELER / 150

BİR KESLİN FERYADI / 155

GENÇLİĞİ TEHDİT EDEBİ ZARARLI ALIŞKANLIKLAR / 158

İNANCIYI YİTİREKLERİN İBRETÇİ DURUMLARI / 169

RUHUMUZ DA GİDAYA MUHTAÇ / 174

ÖNSÖZ

Bir din dersi öğretmeninin not defterinde neler olur? Bunlar not defteri tutan bütün din dersi öğretmenlerinin yazdıklarının belki de aynısıdır. Çünkü sorular aynıdır. Duygular, düşünceler aynı; sevinçler, kederler aynıdır.

Adından anlaşılacağı üzere, okuyacaklarınız notlardır. Kırık dökük, sırasız notlar. Anlattığım gibi ya da aklımda kaldığı gibi yazılmış notlar. Meslek sevgisi ve heyecanı ile anlattığım dostlarım, bunların yazılmasını istedi.

Bu kitapçıkta yazdıklarım ilgi görürse devamını yazmayı da görev bileceğim. On beş yıl önce başladığım ve bir türlü bırakamadığım mesleğimin bir hatırasıdır bu notlar. Her notta, hatırasını unutmama imkân olmayan sevgili öğrencilerimin tertemiz yüzleri parıldamaktadır. Onlar ki sorularıyla imanlı kalplerini, sağlam ruh yapılarını gösterdi. Derslerindeki dikkat ve alakalarıyla bana şevk verdi.

Bunun için onlardan her ayrılışında yüreğimin bir parçasını çocuksu bir heyecanın titreşimi sardı. Bunun için onlardan kopamadım. Bunun için o inancı arayan yüreklere hiç kızamadım. Hiç suçlayamadım onları. Onların hep seven yüreklerine karşı başka bir şey yapabilmek de mümkün değildi zaten.

İstedim ki, onlarla satırlarda ve sayfalarda da konuşayım. Onları sayfalarda da dinleyeyim, hep sorsunlar ve ben hep söyleyeyim. Çünkü onlar dinlemek ve anlamak istiyor; dinlemek, anlamak ve inanmak.

Onların imanına hizmette bir adımcık olabilirse bu kitap, benim gönlüm yine sevinçlerle kanatlanacak. İlk öğrencimden son öğrencime kadar, bütün Ahmetlere, Mehmetlere, Ayselere, Fatmalara, hepinize hasretle ve en içten sevgilerimle.

Vehbi VAKKASOGLU

29 Şubat 1984

Bahçelievler

I. BÖLÜM

ÖLÜM OLMASAYDI

“Ölüm olmasaydı, hayat bütün güzelliğini kaybederdi.”

Gogol

Orta ikinci sınıflarda meleklerle iman konusunu işliyoruz. Ve öğretiyoruz ki, melekler günah işlemezler, kötülük yapmazlar. Onların her işi Allah’a ibadet ve kulluktur.

-Ama hocam, diye kalkıyor Oya ayağa ve şöyle diyor:

-Azrail bunların dışında değil mi?

-Niçin yavrum?

-Çünkü o, bütün insanların canını alıyor. Herkesin ruhunu vücudundan ayırıp öldürüyor. Bu işe de mi iyi diyeceğiz?

-Evet, yavrum; o da iyiliktir. Ölüm de hayırlıdır insanlar için.

Bütün sınıf, yine o çocuksu masumiyetlerini takınıp adeta nefes almadan dinliyor.

-Evet, diyorum, ölüm de bir iyiliktir. Allah’ın insanlar için yarattığı hayırlı bir iştir.

Konuyu bu şekilde pekiştirmeye çalışırken, bilhassa kızların yüzü buruş buruş oluyor. İçlerindeki ürküntü yüzlerine yansıyor. Fakat dinliyorlar.

-Düşünün bir kere, ihtiyarlar hiç ölmezse ne olurdu?

Bu soru üzerine düşünceler birbirini kovalamaya başlıyor:

-Bu kadar çok bakıma muhtaç insana kim bakacak? Çalışan, kazanan azalacak; hazır yiyiciler, çalışamayanlar, üstelik de bakıma muhtaç olanlar çoğalacak. Sonra bize bu kadar yük ve külfet getiren insanlara nasıl saygımız, sevgimiz devam edecek? Hâlbuki onlara bakmakla görevliyiz; hem de sevip saymakla. Sonsuz bir süre bakmaya mecbur olacağımız insanlara karşı bu mümkün mü? Çünkü gittikçe durumları perişan olacak. Elleri titreyecek, gözleri görmeyecek. Yemeklerini yiyemez, sularını içemez, kaşık tutamaz, bardak alamaz olacaklar. Yemekleri üzerlerine döküp, suları çenelerine akıtacaklar. Bu kadarla kalsalar iyi. Tuvaletlerini de yapamaz olacaklar. Her geçen gün zorlaşan hayat artık onlar için çekilmez olacak. Siz söyleyin, böylesi yaşamak mı iyi? Yoksa itibarını yitirmeden ölmek mi? Hem sonra, çocuklar, Müslümanca bir hayat yaşayan, Müslümanca ölen kişiler için ölüm kötü müdür? Dürüst, namuslu ve dindar bir yaşayıştan sonra, imanla ölen kişi için ölüm korkunç bir olay mıdır?

Artık soruya cevabı kendileri veriyorlar:

-Hayır hocam, böyle bir kimse için ölüm, şu perişan, sıkıntılı dünya hayatından kurtulup zevkli, neşeli Cennet hayatına gitmek demektir.

Böylece gelişen sohbette onlara anlattım ki, acılı ve ıstıraplı nice hastalar, yaşlılar için ölüm bir kurtuluştur. Hele ahiretini kurtaracak güzel bir hayat yaşayırsa; ebedi bir saadete, bitmeyen bir mutluluğa açılan kapıdır. Demek ki, Azrail kötülük yapmıyor. İmanlı insana, Cennet'in pasaportunu veriyor. Dünya hizmetinin ve külfetinin bittiğini, ebedi mutluluk ücretinin başladığını ilan ediyor. Öyleyse şimdi söyleyin bakalım:

-Azrail isimli büyük melek, insanlara iyilik mi yapıyor, kötülük mü?

Bu esnada çalan zil, konumuzu noktalamıştı. Oya, sevinçle parıldayan gözlerini kırıştıtararak, bakıyor ve şöyle konuşuyordu:

-Hocam, şimdi anlıyorum ki, imanlı bir insan için ölüm kötü ve çirkin değildir. Allah her şeyi güzel yaratmıştır. Yarattığı her şey faydalı ve güzeldir.

İş bu söze Hak tanıktır.

Bu can bu gövdeye konuktur.

Bir gün ola çıka gide,

Kafesten kuş uçmuş gibi...

YUNUS EMRE

ŞEYTAN NİÇİN YARATILMIŞ?

Fakat sorulardan kurtulmak ne mümkün? Daha sonraki derste, aynı konu yeniden gündeme getirildi.

-Hocam, Allah'ın Azrail'i yaratmasının da güzel olduğunu ve onun da yaptığı işin faydasını geçen dersimizde anlattınız. Biz de anladık. Ama Azrail bir melek... Şimdi o meleğe bakarak Allah'ın yarattığı her şey faydalı ve güzeldir diyebilir miyiz?

-Tabii, Allah'ın yarattığı her şey faydalı ve güzeldir.

Adeta bu cümleyi bana tekrarlatmak istiyorlarmış gibi, sevinçle karışık derin bir merak sağanağı altında şu soruyu soruyorlar:

-Peki, öyleyse Şeytan'ın da yaratılması güzel midir? Şeytan'ın yaratılışının da faydası var mıdır?

Soru tamamlanır tamamlanmaz sınıftan şiddetli bir uğultu yükseldi. Bir kısmı soruyu protesto ediyor, diğerleri de hemen peşin cevabı yapıyorlardı.

Hemen hepsinin de ortak görüşüne göre, Şeytan'ın yaratılışına güzeldir denemezdi. Hem adı üstünde Şeytan'dı bu; işi gücü kötülük olan, zarar olan, insanları azdırmak olan bir varlık değil miydi? Böyle bir varlığın faydası olur muydu hiç? Ve tabii yaratılmasında güzellik aramak da boşunaydı öyleyse...

Onların bu minval üzere devam eden cevapları bitince:

-Çocuklar, dedim. Şimdi sizlere Şeytan'ın yaratılış hikmetini, sebebini, dolayısıyla da faydasını anlatacağım. Sizler de bu açıklamaların sonunda anlayacaksınız ki Allah'ın Şeytan'ı yaratması bile güzeldir.

“Nasıl olur?” dercesine şaşkın bakışlar sağanağı altında anlatmaya başlıyorum.

Yağmur Zararlı mı?

-Çocuklar, Allah bu dünyada abes, yani lüzumsuz ve faydasız hiçbir şey yaratmamıştır. Ancak, biz kendimiz, şahsımız için zararlı sanarak kötü sayıyoruz. Mesela, yağmuru düşününüz, ne kadar faydalı değil mi? İçeceğimiz oluyor. Bitkilerin hayatı oluyor. Onsuz hayat da kupkuru oluyor. Bu bakımdan yağmura atalarımız güzel bir isim bulmuşlar, “rahmet” demişler. Gerçekten de Allah'ın rahmetiyle göklerden süzülüp yükseliyor. Eğer gecikse, insanlar ellerini Yaratıcı'ya açarak, dua edip istiyorlar.

Şimdi size soruyorum: Yazlık kıyafetle ve şemsiyesiz olarak yağmurda gezen adam için, kış yağmuru iyi midir, kötü müdür? Kötüdür değil mi? Hasta eder. Zararı tartışılmaz. Şimdi böyle biri için zararlı oldu diye, yağmur zararlıdır, yağmasın demek akıllıca bir düşünce olur mu?

-Olmaz. Böyle bir söz delicedir, akıllıca değil...

-Öyle ise, hayırlı olan, rahmet olan yağmuru kendisi hakkında hayırsız yapan adam hata işlemiştir. Çünkü aslında hayırlı olan

yağmur, insanın yanlış hareketi ve tedbirsizliği sebebiyle zararlı hale gelmiş oldu.

Yağışlı bir havada dışarı şemsiyesiz çıkıp hasta olsak,
yağmura kötüdür diyebilir miyiz?

Bıçakla Suç İşlense...

Bir ekmek bıçağı da öyle değil midir? Mutfakta kullanmak, ekmek vs. kesmek için yapılmış bıçak zararlıdır denilebilir mi? Ama onunla ekmek yerine adam keserseniz, cinayet işlemiş olursunuz. Bu da suçların en büyüklerindendir. Şimdi düşünelim, biri ekmek bıçağı ile adam keserse, gidip Bursa'daki bıçağı yapan ustayı yakalarlar mı? Usta, ceza almak şöyle dursun, aranıp sorulmaz bile. Çünkü onun bu aracı yapması, adam değil ekmek kesilmesi içindir.

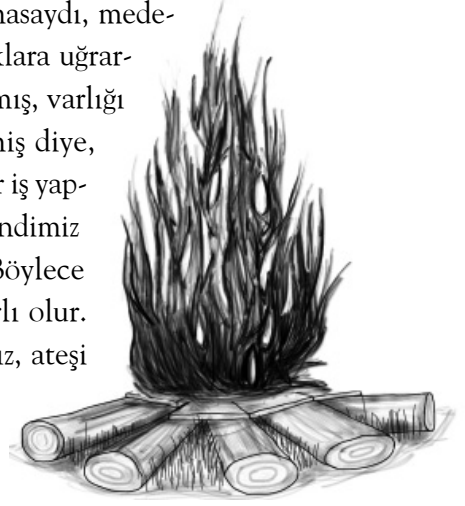
Aşşının elinde bıçak ekmek keser; katilin elinde can yakar, kan döker. Suç bıçakta mı, bıçağı yapanda mı?

Bıçağı imal eden, yapan değil; onunla cinayet işleyen, adam öldüren suçludur. Ekmek bıçağıyla adam öldüren kişi, onu yapılış gayesinin dışında kullanmıştır. Bu yüzden de bıçağın ustası değil, onu başka birinin kalbine saplayan adam suç işlemiş sayılır. Yani kötü olan, bıçağın yapılması değil, onun kullanım şeklidir.

Ateş Olmasaydı?

-Bir başka örnek daha verelim. Ateşi düşününüz. Faydalı mıdır, zararlı mıdır?

Ateşin yaratılmış olması, varlığı, insanlar için ne kadar gereklidir, değil mi? Ateş olmasaydı, medeniyet ne büyük kayıplara, noksanlıklara uğradı. Ama mademki ateş çok faydalıymış, varlığı insanlar için gerekliymiş ve güzelmiş diye, gidip içine elinizi sokarsanız, kötü bir iş yapmış olursunuz. Daha doğrusu ateşi kendimiz hakkında kötü yapmış olursunuz. Böylece herkese faydalı olan ateş, size zararlı olur. Yani sizin yanlış ve kötü kullanışınız, ateşi sizin için zararlı hale sokmuş oldu. Yoksa aslında ateş de çok faydalı ve gerekli bir şeydir. Öyle olduğu içindir ki ateşin yaratılması da güzeldir...

Ateş yangına dönüşürse afet olur. Fakat suç ateşin yaratılmasında mı, tedbirsiz ve ihmalcilerde mi?

Şeytan'ın Yaratılışı Çirkin Değil

-Şimdi gelelim Şeytan'a. Onun yaratılması güzel mi olmuştur, çirkin mi? Şeytan'ı Allah niçin yaratmıştır? Hep kötülük yapsın da insanlara günah işlettirsin diye mi?

Önceki misallerin ışığında düşünebilen birkaç öğrencim hemen ellerini kaldırıp cevap verdiler. Hemen hemen Şeytan'ın

yaratılış hikmetini yakalamışlardı. Konuşa, konuşura vardığımız ortak sonuca göre, Şeytan'ın yaratılışı da aslında kötü, çirkin ve gereksiz değildi.

Allah, Şeytan'ı da bir sebeple, hem de çok faydalı ve lüzumlu bir sebeple yaratmıştı. Çünkü O, kullarını seviyordu. Kullarının iyi, faydalı ve dolayısıyla da Cennet'e layık olmalarını istiyordu. İşte Şeytan, bu isteğe aracılık yapacaktı. İnsanların iyiliğini, sevabını artıracak; onların, Allah'a layık kullar olmalarını sağlayacaktı.

Çünkü Allah insanı, hem yükselmeye, hem de alçalmaya müsait bir varlık olarak yaratmıştır. Yani insan isterse, peygamberlere komşu olabilecek bir yüce makama kadar çıkabilir. Ama yine insan, isterse kendini hayvanların seviyesine kadar, hatta ondan da aşağılara kadar düşürebilir. İşte bu düşme ve kalkıp yükselme çizgisinde Şeytan, insanın işine yarar. Onu dinlemedikçe, onun içine attığı kötülöklere direndikçe veya aksini yaptıkça, insan yücelir, yükselir, melekleşir, hatta onları bile geçip peygamberlere komşu olabilecek bir manevi makama çıkabilir. Amma, Şeytan'ı dinlerse, onun içine attığı kötölükleri yaparsa, düşer, alçalır, hayvanlaşır, hatta daha aşağılara düşüp şeytanlaşır. İnsan şeytanı haline gelir. Zaten böylelerinin çoğalması sebebiyle günümüzde esas Şeytan çok rahattır. Hatta bazen en çok tatil yapan Şeytan olmaktadır. Çünkü onun vazifesini gönüllü yüklenip zevkle yapan insanların sayısı artmıştır. Şeytan da yan gelip yatmakta, keyfine bakmaktadır.

Şeytan, Boksörlerin Kum Torbası Gibidir

Demek, nasıl ekmek bıçağıyla ekmek kesmek gerekir, çünkü o maksat için yapılmıştır. Ateşle de yemek pişirmek gerekir, ama

elimizi sokarsak acıyla kıvrandırır, çünkü kullanma yeri bu iş değildir.

Şu halde Şeytan'ın da yaratılış sebebi, onu dinleyip peşinden gitmemiz değil; her gelişinde onu kovmamız, dediklerinin tersini yapmamızdır. Bu bakımdan şeytan, boksörlerin kum torbasına benzemektedir.

Dikkatli, uyanık bir boksör için kum torbası çok güzel ve faydalı bir antrenman aracıdır. Onu yumrukladıkça, kasları gelişir, nefesi açılır, kabiliyeti artar. Zaten kum torbasının da işi budur. Boksörün antrenman yapıp gelişmesi için yapılmıştır. Ancak, dikkatsiz bir boksör için kum torbası zararlı olabilir. Çünkü çalışma sırasında, birine laf yetiştirmeye çalışırken ya da bir başka şeye dikkat ederken torbaya anında yumruk vuramazsa, torba kendisini yumruklar, yüzünü dağıtabilir. Şimdi böyle şaşkın bir boksör, “Kum torbası çalışma salonundan çıkarılsın, çünkü çok zararlıdır,” dese doğru olur mu?

Kendisi için kum torbasının zararlı olduğu doğrudur, ama bu sadece kendi kötü kullanışı sebebiyledir. Dikkatli bir boksör için çok faydalıdır. Demek nasıl kullanacağını bilmeyen ya da bildiği halde dikkat etmeyen kişi, kum torbasını kendisi hakkında zararlı hale getirdi.

İşte çocuklar, Şeytan da bizim kum torbamızdır. Bizler onu her gelişinde dediklerinin aksini yaparak kendimizden uzaklaştırıp, kovsak; o bizim için çok faydalı, lüzumlu ve güzel bir şey olur.

Çünkü onun her dinlemediğimiz fısıltısı, her uymadığımız işi sebebiyle sevap kazanırız, manen yükseliriz.

Ama şaşkın boksörün işi gibi, onu dikkatsiz ve dağınık bir halde karşılırsak, sözlerine uyarsak günah kazanırız. Böylece Şeytan'ı kendi hakkımızda kötü ve zararlı hale getirmiş oluruz.

Hadi bakalım, kimler dikkatli ve işini bilen boksör gibi olacak, yani Şeytan'a her gelişinde yumruğu yapıştıracak ve kimler ondan yumruk yiyip perişan kalacak? İşte dünya imtihanının en önemli macerası budur. Fakat Şeytan'dan yumruk yemek, bir insanın yumruğunu yemekten çok daha kötüdür. Çünkü Şeytan'ın yumruğu yüzümüzü gözümüzü değil, daha önemlisi ruhumuzu, vicdanımızı, kalbimizi gönlümüzü, dolayısıyla da imanınızı zedeler, yıpratır, sakatlar.

Şeytan'ın Gönüllü Askerleri

Hep Şeytan'ın peşinde gezip onun askeri olan insan, insanlıktan istifa etmiş, başka bir mahlûk olmuş sayılır. Ama bazıları böyle başka bir mahlûk olmaya gönülden razıdırlar. Niçin acaba? Çünkü bunların yaratılışları bozulmuş, temel özellikleri kaybolmuştur. Artık insanlıktan istifa etmişlerdir. İyilik yerine kötülükten zevk alırlar. Allah'a itaat etmekten fazla, Şeytan'a tabi olmaktan hoşlanırlar. İşte böylelerinden biri, Şeytan'ı merak edermiş. Ama sevdiğinden merak edermiş... "Bu kötülük sembolü varlık nasıl bir şeydir, işini nasıl yapar, insanları nasıl etkiler?" diye düşünüp dururmuş... Bir gün karşısında acayip bir varlık peydahlanmış... O da biraz korku, biraz şaşkınlık, biraz da hayretle sormuş:

-Sen kimsin?

-Ben Şeytan'ım.

-Allah, Allah! Şeytan'sın ha! Seni gördüğüme çok sevindim. Ben seni hem çok sever, hem de çok merak ederdim. Tanıştığımızı nasıl sevindim, bilemezsin... Ancak senden bir ricam var...

-Nedir?

-Ben seni merak ettiğim kadar, senin nasıl çalışıp, insanları günaha nasıl sevk ettiğini de merak ediyorum. Bugün beni de yanında dolaştırır, neler yaptığını gösterir misin?

-Hay hay, demiş Şeytan... Ve düşmüşler yola... Bütün kötülük ve günah yollarını, insanları nasıl günaha ve kötülüğe kışkırttığını göstermiş Şeytan...

Günahtan zevk alan adam, Şeytan'ın arkadaşlığından çok memnun... Akşam olunca, Şeytan, eh, hadi bakalım, şimdilik bu kadar, demiş... Adam çok memnun, adeta ayrılmak istemiyor. İsteksiz isteksiz:

-Peki demiş, ama sana son bir sorum olacak, bunun da cevabını ver ayrılmadan.

-Sor, demiş Şeytan.

-Üzerinde çeşit çeşit ipler, halatlar görüyorum. Nedir bunlar, ne işe yarar?

Şeytan gülmüş gevrek gevrek ve demiş ki:

-Ben bunlarla yoluma, izime getireceğim insanları bağlar çekerim.

Adam biraz da şaşkın söylenmiş:

-Ama beni bir gün boyu gezdirdin peşinde, fakat hiç bunlarla bağlamadın ...

Şeytan gözden kaybolmadan önce, şöyle deyivermiş adama:

-Ben gönülsüz ve isteksiz olanları peşimden getirmek için takarım bu ipleri. Zorlamak için kullanırım halatları. Ama sen